

BETÆNKNING**Afgivet af Finans- og Skatteudvalget****vedrørende****Forslag til: Inatsisartutlov nr. xx af xx. xxx 2017 om ændring af landstingslov om Grønlands Råstoffond***(Anvendelse af fondens midler og af afkastet heraf, placering af fondens midler og af afkastet heraf samt fondens ledelse og administration m.v)**(Fremsat af Naalakkersuisoq for Finanser og Skatter)***Afgivet til forslagens 2. behandling**

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Inatsisartutmedlem Jens Immanuelson, Siumut, formand
Inatsisartutmedlem Randi V. Evaldsen, Demokraterne, næstformand
Inatsisartutmedlem Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartutmedlem Bendt Kristiansen, Inuit Ataqatigiit
Inatsisartutmedlem Martha Lund Olsen, Siumut
Inatsisartutmedlem Ineqi Kielsen, Siumut
Inatsisartutmedlem Kelly Berthelsen, Inuit Ataqatigiit

Udvalget har efter 1. behandlingen den 3. oktober 2017 gennemgået forslaget.

1. Forslaget formål og indhold

Forslaget er udarbejdet som følge af den Inatsisartutbeslutning, som blev vedtaget som 120 på efterårssamlingen 2015. Det fremgår af Inatsisartutbeslutningen, at Naalakkersuisut pålægges at fremsætte ændringsforslag til Landstingslov om Grønlands Råstoffond, således at det kun vil være muligt at benytte afkastet af den i fonden opsparede formue. Forslaget skal bidrage til at sikre, at det kun vil være muligt at udbetale afkast af fondens midler til dækning af

Selvstyrets investeringer i råstofvirksomhed, udgifter ved råstofvirksomhed og udgifter ved varetagelse af hjemtagne opgaver i overensstemmelse med landstingslovens regler og i henhold til vedtagelse i finanslove eller tillægsbevillinger.

Forslagets ordning svarer videre blandt andet i det væsentlige til ordningen i den norske oliefond (Statens Pensjonsfond Utland). Efter lovgivningen om den norske oliefond er det kun afkastet af fondens midler, som må anvendes til dækning af nærmere bestemte investeringer og udgifter med videre.

2. Førstebehandling af forslaget i Inatsisartut

Forslagets intentioner og generelle målsætning blev venligt modtaget i Inatsisartut. Finans- og Skatteudvalget noterer sig de faldne bemærkninger om forslaget i sin vurdering af forslaget.

3. Høringsvar

Forslaget var i høring i perioden fra den 18. maj til den 23. juni 2017 hos følgende myndigheder, organisationer med videre: SIK, Grønlands Erhverv, KANUKOKA, Kommuneqarfik Sermersooq, NUSUKA, Deloitte, Grønlands Revisionskontor, BK Revision, EY Grønland, BDO, Grønlandske Advokater, Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel, Råstofdepartementet, GrønlandsBANKEN, BankNordik, Formandens Departement og Departementet for Selvstændighed, Udenrigsanliggender og Landbrug.

Forslaget var endvidere offentliggjort på Grønlands Selvstyres høringsportal.

Der er alene modtaget høringsvar fra KANUKOKA. KANUKOKA havde ikke bemærkninger til forslaget. Finans- og Skatteudvalget finder ikke anledning til at fremkomme med bemærkninger om høringen af forslaget.

4. Generelt om forslaget

En kerneopgave for Råstoffonden er at akkumulere værdier fra råstofindtægter, således at fremtidige generationer også kan høste fordel af værdierne fra undergrunden, der i deres natur er af midlertidig karakter. Fonden er derved også et redskab til at sikre en rimelig fordeling af naturgivne goder imellem generationerne. Udvalget finder, at nærværende lovforslag også bør vurderes i lyset af dette generationsfordelingsmæssige hensyn. Udnyttelse af ikke fornybare ressourcer, såsom olie og mineraler vil med tiden ophøre. Fonden er derfor tiltænkt, at fremtidige generationer også kan nyde godt af de naturressourcer, som den grønlandske natur har skænket det grønlandske folk.

4.2 Sikring af langsigtet økonomisk stabilitet

Fonden er også i sin grundtanke præget af et ønske om at undgå den såkaldte ”hollandske syge”, hvilket betegner en situation, hvor store indtægter fra råstofsektoren bliver pumpet ud i økonomien med en resulterende pris- og lønspirale. Fænomenet kendes fra 1960ernes Holland. Hollandsk syge har to hovedeffekter:

1. Et fald i konkurrencedygtigheden (og derfor eksporten) for det påvirkede lands goder.
2. En stigning i importen.

I det lange løb kan begge faktorer være med til, at fremstillingsjobs bliver flyttet til andre lande. Resultatet er, at ikke-råvareindustrier bliver ramt af en stigning i den velstand, som skabes af de råvarebaserede industrier.

Denne kortsigtede økonomiske politik førte til et markant fald i den hollandske konkurrenceevne overfor omverdenen, og førte dermed Holland direkte ind i en alvorlig økonomisk krise. Erfaringen fra det hollandske råstofeventyr fremstod derfor ikke som efterfølgelsesværdig for de daværende medlemmer af Inatsisartut eller for det daværende Landsstyre, der oprettede Grønlands Råstoffond.

Formålet med at lade Selvstyrets råstofindtægter indgå i Råstoffonden er således bl.a. at undgå, at disse indtægter glider ind i det offentlige budget (finansloven) og dermed forøge de almindelige driftsudgifter. Råstoffondens rolle i denne henseende er at fungere som en form for ”bankkonto”, hvor råstofindtægterne opspares, således at anvendelsen af disse samt måske især, at afkastet af dem foregår kontrolleret og strategisk.

Dette må anses som en hensigtsmæssig fremgangsmåde, idet råstofferne som bekendt ikke er fornybare. Indtægter fra salg af råstoffer er i sagens natur engangsindtægter. Når disse indtægter opspares sikres værdien af råstofferne i Grønland i form af en opsparat formue i Råstoffonden. Formålet med råstoffonden er i denne henseende at medvirke til at sikre, at denne opsparede nationalformue opbygges med omtanke.

4.3 Fonden skal afdække Selvstyret imod reduktioner i bloktilskuddet

Sidst, men absolut ikke mindst, var et meget væsentligt formål med fonden at opspare midler til at finansiere hjemtagningen af nye områder fra Staten, jfr. de i Selvstyreloven anførte muligheder for yderligere hjemtagninger i fh.t. den tidligere Hjemmestyreløve.

I Landstingslov om Grønlands Råstoffond fastslås det, at de opsparede midler i fonden ikke må komme til udbetaling før Selvstyrets indtægter fra råstofområdet er så store, at det medfører en reduktion i bloktilskuddet.

5. Udvalgets behandling af forslaget

Finans- og skatteudvalget finder, at lovforslaget på en passende vis afbalancerer forskellige hensyn og strategier i forhold til den administrative og økonomiske forvaltning af råstofindtægter. Udvalget kan tilslutte sig, at fondens midler organiseres ud fra den hensigt, at der skal være det størst mulige afkast af midlerne. Hvilket søges sikret ved, at de opsamlede midler i fonden investeres i værdipapirer, herunder aktier og obligationer samt gennem køb af fast ejendom. Fondens investeringsstrategi synes at rumme en passende balance imellem fokus på afkast og risiko. Finans- og Skatteudvalget finder det ligeledes positivt, at forslaget indskriver visse såvel tekniske som juridiske begrænsninger på udbetalinger fra fonden, således at det sikres at eventuelle fremtidige udbetalinger fra Råstoffonden foregår efter klare kriterier og rammer. Udvalget kan ligeledes støtte op omkring at fonden ikke igangsættes organisatorisk med direktør, bestyrelse mv., før der er økonomisk afkast fra fondens midler,

der berettiger et sådan skridt. Det er udvalgets forståelse, at Naalakkersuisut indtil da varetager forvaltningen af fondens midler. Der blev under debatten udtrykt usikkerhed om, hvorvidt alle Selvstyrets råstofindtægter opsamles i Råstoffonden. Det er Finans- og Skatteudvalgets entydige forståelse af lovforslaget, at alle Selvstyrets råstofindtægter indgår i fonden.

6. Forslagets økonomiske konsekvenser

Naalakkersuisut anfører, at forslaget forventes på kort sigt ikke at have væsentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

På længere sigt antages det økonomiske grundlag for Råstoffonden at blive forbedret. Det skyldes dels indskrænkningen i mulighederne for at overføre midler fra fonden til Selvstyret, dels muligheden for at anlægge en mere aktiv investeringsstrategi. Det er ikke muligt at skønne værdien heraf.

Herudover vil de sparede administrative udgifter i etableringsfasen forbedre fondens økonomiske grundlag. Det antages, at besparelserne på udgifter til bestyrelseshonorarer, direktør aflønning m.v. vil udgøre ca. 1 mio. kr. årligt.

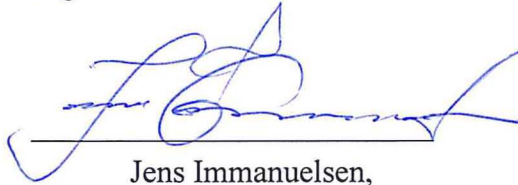
Det forventes, at Selvstyrets udgifter til at administrere Råstoffonden indtil lovens § 7 træder i kraft kan afholdes inden for eksisterende bevillinger.

Finans-og Skatteudvalget finder ikke anledning til at anlægge en anden vurdering end den af Naalakkersuisut anførte om forslagens økonomiske konsekvenser.

7. Udvalgets indstillinger

Et enigt udvalg indstiller på denne baggrund forslaget til vedtagelse.

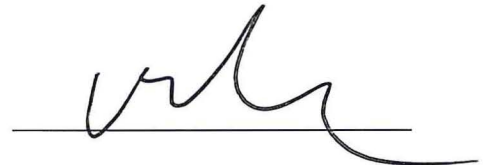
Med disse bemærkninger og med den i betænkningen anførte forståelse skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

Jens Immanuel, formand

Randi V. Evaldsen

Peter Olsen

Bendt B. Kristiansen

Martha Lund Olsen

Ineqi Kielsen

Kelly Berthelsen